

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Dışışleri Bakanı Hakan FİDAN** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 15.08.2025

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Suriye'de 8 Aralık 2024 tarihinde Esad ailesinin 53 yıllık yönetimi ve Baas Partisi'nin 61 yıllık hâkimiyetinin sona ermesinin ardından, ülkenin batısında yoğun olarak Alevi ve Şii nüfusun yaşadığı Lazkiye, Tartus, Humus, Hama ve Şam'ın bazı bölgelerinde ciddi güvenlik sorunları ortaya çıkmıştır.

Birleşmiş Milletler Suriye Soruşturma Komisyonu'nun yayımladığı raporda, Mart 2025'te özellikle Heyet Tahrir el-Şam (HTŞ) kontrolündeki bölgelerde Alevi nüfusun hedef alındığı, bin 700'den fazla sivilin öldürüldüğü, on binlerce kişinin yerinden edildiği, ölü bedenlere yönelik kötü muamele, işkence, evlerin yakılması ve yağmalanması gibi sistematik ihlallerin yaşandığı tespit edilmiştir.

Ayrıca raporda yer alan , "Etkilenen bölgelerin çoğunda devam eden ihlaller, kadınların kaçırılması, keyfi tutuklamalar ve zorla kaybetmeler hakkında bilgi almaya devam ediyoruz" ifadesi meselenin boyutlarını gözler önüne sermektedir.

Yine saldırıların "belirli yerlerde sistematik bir yapıya sahip olması, belirli gruplar veya fraksiyonlar içinde örgütsel bir politikanın göstergesi olabilir" ifadesi meselenin son derece ciddi olduğunu göstermektedir.

Komisyon ayrıca, Suriye'nin Dürzi çoğunluklu Süveyda ilinde son dönemde yaşanan şiddet olaylarını da araştırdığını belirterek, rapordaki tavsiyelerin uygulanmasının aciliyetini vurgulamıştır.

Raporda, bazı eylemlerin "savaş suçu" niteliğinde olduğu belirtilmiş, hem HTŞ hem de eski rejim yanlısı güçlerin bu şiddet olaylarında sorumluluğu bulunduğu ifade edilmiştir. Komisyon Başkanı Paulo Sergio Pinheiro, tespit edilen vahşetin boyutunun son derece rahatsız edici olduğunu, faillerin cezalandırılması için kapsamlı adımlar atılması gerektiğini vurgulamıştır.

Türkiye, coğrafi, tarihî ve insani bağları dolayımı ile Suriye'deki gelişmeleri yakından izlemek ve sivillerin korunmasına yönelik uluslararası girişimlerde bulunmakla yükümlüdür. Bu bağlamda, BM raporunun ortaya koyduğu vahim tablo, kamuoyu tarafından kaygı ile izlenmektedir.

Bu bağlamda:

1. BM Suriye Soruşturma Komisyonu'nun Mart 2025'te yaşanan katliamlara ilişkin raporu Türkiye tarafından incelenmiş midir?
2. Raporda yer alan bulgular ışığında, Türkiye'nin Alevi sivillere yönelik saldırıların durdurulması için diplomatik, siyasi veya insani girişimleri olmuş mudur?
3. Suriye'deki Alevi ve diğer azınlık grupların güvenliğinin sağlanması amacıyla, uluslararası kuruluşlar nezdinde özel bir girişim başlatılması planlanmakta mıdır?
4. Türkiye, BM ve diğer uluslararası aktörlerle birlikte, bu eylemleri gerçekleştiren silahlı gruplara karşı yaptırım veya hukuki süreçlerin işletilmesi yönünde adım atacak mıdır?
5. Türkiye sınırına yakın bölgelerde yaşayan, saldırılardan kaçan Alevi nüfusa yönelik insani yardım veya geçici koruma tedbirleri planlanmakta mıdır?